

OPONENTNÍ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor: Wojciech Wilczek

téma: Nalezení místa pro radnici městské části Praha 10 a její návrh

atelier: Atelier Kuzemský & Synek

Oponent: Ing. Ondřej Hofmeister

Datum: 31.1.2014

Hledání místa – součástí zadání bylo i vyhledání místa pro nové umístění radnice. Volba částečně nevyužitého průmyslového areálu je mi velmi sympatická. Nejen proto, že je strategicky umístěný, dobře dostupný a dostatečně známý, ale také proto, že je v současné době velmi obtížné podobným skomírajícím průmyslovým areálům najít novou náplň. Veřejná funkce je náplní pro takový účel ideální.

Příprava pozemku – uvolnění prostor je umožněno koncentrací výroby ve východní části areálu. Zbylé dvě třetiny areálu jsou vyčištěny od budov, které nemají hodnotu. Obě části pozemku odděluje nová ulice.

Cesta k bloku - Autor bez bližšího vysvětlení volí cestu doplnění uvolněných prostor do téměř uzavřeného městského bloku. Volbu sice dokládá rozbohem typologie okolní zástavby, ale není dostatečně vyargumentována. U veřejné instituce je to totiž volba trochu překvapivá. S okolím je vnitřek bloku propojený „pouze“ jedním průjezdem a několika úzkými škvírami mezi novými a starými budovami. Z venku tak působí komplex uzavřeně, tajemně možná až nepřátelsky.

Vazby na okolí – Autor se snaží najít a definovat vztah svého nového bloku a náměstím Sv. Čecha a hlavní Vršovickou třídou. Všechny strany bloku jsou do jisté míry „propustné“ i když každá jinak. Z pohledu přístupnosti nemá blok definován hlavní vstup, i když je možné takto vnímat průchod nově prolomený do jinak zcela uzavřené fasády podél ulice Vršovická. Zde je potvrzena důležitá logická vazba na zastávku MHD. Dimenze napojení je ovšem limitováno citlivým až pietním přístupem ke stávajícím budovám. Ostatní průchody nejsou komponovány a nenavazují na vnější geometrické a významové osy, vycházejí spíše z vnitřní logiky bloku.

K lokálně významnému Čechovu náměstí s kostelem se nový blok staví nárožní budovou – jakýmsi siamským dvojčetem zachované hlavní budovy ředitelství. Důraz je zde spíše významový než architektonický či hmotový. Jsou zde umístěny kanceláře a zasedací místnost Rady městské části.

Pozornost poutá těsné sousedství siamských dvojčat, které vytváří bizarní úzkou škvíru. Spojovací mostek však dodává takové vazbě dojem nevyhnutelnosti a řešení ospravedlňuje.

Prostorová kompozice bloku – je vedena v duchu navazování na okolní kontext. Architekt příliš nekomponuje, ale chová se spíše jako zubař – doplňuje prázdná místa, zachovává výšku okolních objektů, navazuje na jejich půdorysnou stopu. Dobudovává fungující celek. Záměrně nepřináší výškovou či objemovou dominantu. Jedinou výjimkou je objekt se sálem zastupitelů, který je navržen jako solitér dominující krátké východní straně nádvoří, jehož výjimečnost podtrhuje vertikála stávajícího komínu.

Plomby nových domů jsou vkládány mezi ty stávající s určitým odstupem. Autor takto moderuje propustnost pro návštěvníky, světlo a pohledy kolemjdoucích. S auty se ve dvoře nepočítá. Proč také, jsou ukryté pod zemí.

Náměstí – Vnitřní prostora náměstí, nebo lépe řečeno nádvoří je protáhlý nepravidelný obdélník. Různorodou architekturu okolo nádvoří autor spojuje klasickým prvkem podloubí. Někde je funkční – tvoří předprostor před veřejně přístupnými částmi radnice, někde je čistě formální, jako na severní straně. Snaha nabídnout možnost přecházet z objektu do objektu téměř suchou nohou je ale sympatická.

Architektura - Fasády nových objektů jsou podřízeny celkovému konceptu navazování. Směrem do nádvoří jsou klasicky stavěné ze zdí a oken. Rytmus fasád je monotónní a odkazuje na okolní průmyslové objekty. Ve fasádách na obvodu bloku jsou použity prvky odkazující na původní průmyslový obsah místa jako například velké okno do jednací místnosti rady a velkorysá sklobetonová okna do chodeb severního křídla.

Rozpačitě působí majestátní uzavřený kubus sálu zastupitelů s podloubím. Nemohu se zde zbavit dojmu sakrální stavby, kde se řeší první a poslední věci člověka na tomto světě. Možná je to ale záměr autora dodat větší důležitost veřejné službě zastupitele.

Barevné řešení fasád je monochromatické, což se snaží podtrhnout soudržnost celého bloku. Nejsem si jistý, jestli je toto cesta k přirozenosti.

Provozní a dispoziční řešení - Vstupy do všech budov jsou umístěny v souladu s koncepční logikou z nádvoří. Autor tím posiluje význam nádvoří. Veřejná přepážková hala je logicky umístěna do přízemní šedové haly v přímém napojení na nádvoří v celé délce svého obrovského objemu.

V přízemí západního objemově dominantního křídla autor umísťuje prostory pro Radu (vládu) městské části. V horních patrech jsou kanceláře vedení radnice a hlavních odborů. Kompozičně symetricky umístěné východní křídlo je věnováno poště a pracovnímu úřadu. Severní křídlo obsadily jednotlivé odbory radnice. Propojení všech samostatně stojících budov je zajištěno v podzemí a dále pak podloubím. Je tak snad dostatečně vyvážená provozní oddělenost jednotlivých budov. Navržené řešení snad přináší i pozitivní sociální efekt. Představuji si úředníky vystupující ze svých vyhřátých kanceláří, pobíhající po nádvoří se šanony v podpaží a mísící se s námi „smrtelníky“.

Administrativní část je bohužel řešena poměrně schematicky a uzavřeně. U současné veřejné instituce bych očekával otevřenost nejen u veřejné části, ale i v části jednotlivých odborů („open space“ kanceláře). Problematické se mi zdá přímé napojení kantýny na přepážkovou halu a to z prozaických důvodů šíření zápachů z jídelny. Vestavby do šedové haly v některých částech stávajícím sloupům vyhýbá, jinde je překvapivě nechává zmizet. V kantýně jsem marně hledal zázemí kuchyně?

Provozní náklady - Skrytým půvabem architektonicky konzervativního návrhu je předpoklad pro jeho velmi dobrému tepelně technickému chování a s tím spojenými nízkými provozními náklady. To vše díky poměrně kompaktním hmotám a optimálnímu poměru zasklených a nezasklených částí fasád. Jedině v rozlehlé přízemní šedové hale lze očekávat problémy teplotními výkyvy. Estetická a architektonická hodnota, kterou industriální památka haly prezentuje tyto nevýhody hravě vyvažuje.

Formální náležitosti - Textové části – návrh je popsán povrchně, vždyť historii areálu je věnován stejný ne-li větší prostor než vlastnímu popisu návrhu.

Grafická prezentace - vysvětlení základního urbanistického konceptu a prostorový diagram jsou mírně matoucí. Řezy jsou v některých případech velmi schematické a nepostihují podstavu návrhu. Vizualizace jsou nedokončené – kontejnery na tříděný odpad na hlavní vizualizaci z náměstí Svatopluka Čecha působí komicky. Trochu nepochopitelná je volba vstupní haly do reprezentativní části objektu. Daleko raději bych viděl atraktivní prostor šedové haly, která je nesporně jednou z nejzajímavějších částí areálu. Právě s touto halou se budou obyvatelé Prahy 10, identifikovat tak, jak si autor přeje v úvodu svého portfolia.

Závěr - Autor zvolil obtížné téma dostavby a rekonstrukce rozsáhlého průmyslového komplexu navíc v městském prostředí. Hodně energie zřejmě věnoval historii místa, získávání podkladů, otázkám kapacit a provozu.

Z předloženého portfolia je bohužel cítit, že energie mu pak scházela v závěru na prezentaci svého návrhu. Na první dojem je prezentace zmatečná a bohužel čtenář nabývá dojem, že autor nevěnoval dostatek času návrhu jako celku.

Návrh v podstatě naplňuje to, co si autor na začátku vytyčil jako hlavní a zásadní kvality, které chce posilovat a kultivovat. Autor zřejmě není architektem, který chce na sebe strhávat pozornost. Což je v dnešní době sympatické. Jeho architektura není okázalá, ale o to přesvědčivější by měla být její prezentace. Obyčejnost se také musí umět „prodávat“.

Doporučené ohodnocení: B

Ing. Ondřej Hofmeister

